

## **ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

**Α Π Ο Φ Α Σ Η**  
**70/2025**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 31.3.2025 και ώρα 11:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν ο έλεγχος της αδιάλειπτης λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «LIFE ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ» Νομού Ηλείας, ιδιοκτησίας της ιδιώτου Δάφνης Παναγιωτακοπούλου.

Για τον έλεγχο της υπόθεσης σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 294/14.10.2024, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Ο Ειδικός Επιστήμονας κατέθεσε την με αριθμό πρωτοκόλλου 1844/ΕΣ/29.11.2024 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της ιδιοκτήτριας του ραδιοφωνικού σταθμού, παρέστη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») ο σύζυγος αυτής Δημήτριος Φωτόπουλος. Ερωτηθέν από την Πρόεδρο, το ως άνω πρόσωπο δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 11.4.2025, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο ραδιοφωνικός σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία του ΕΣΡ το με αριθμό πρωτοκόλλου 1866/11.4.2025 υπόμνημα.

Την 29.4.2025 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου.

## **ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:**

### **I. Νομικό Μέρος**

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει και την μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης αδείας.
2. Κατά το άρθρο 53 παρ. 1 του Ν. 2778/1999: *«Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που λειτουργούσαν την 1η Νοεμβρίου 1999, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2328/ 1995, για την προκήρυξη συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών»*. Επίσης, κατά το άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4779/2021: *«Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ., εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών...»*.
3. Κατά το άρθρο 11 παρ. 4 του Ν. 3592/2007: *«Οι φορείς άδειας τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών πρέπει να διασφαλίζουν την αδιάλειπτη λειτουργία τους...»*.
4. Τέλος, κατά το άρθρο 20 παρ. 1 και το άρθρο 21 παρ. 1 περ. γ του Ν. 4070/2012 (με το οποίο ενσωματώθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης): *«Το φάσμα ραδιοσυχνότητων αποτελεί σπάνιο πόρο, η*

*διαχείριση του οποίου συνιστά κυριαρχικό δικαίωμα του Κράτους, καθώς και δημόσιο αγαθό με σημαντική κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική αξία». «Η χρήση ραδιοσυχνοτήτων επιτρέπεται στο πλαίσιο των Γενικών Αδειών. Δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνότητας χορηγούνται όπου κρίνεται αναγκαίο ώστε... να διαφυλάσσεται η αποτελεσματική χρήση του φάσματος... ».*

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών, μεταξύ τους και προς τη γενική αρχή της λογικής συνοχής και ενότητας της έννομης τάξης, συνάγονται τα ακόλουθα:

(α) Ότι μεταξύ του Κράτους και του προσώπου, που χρησιμοποιούσε μια ραδιοφωνική συχνότητα δημιουργείται μια ιδιόρρυθμη (*sui generis*) δημοσίου δικαίου έννομη σχέση (προσομοιάζουσα με εκείνη της κατοχής και χρήσης δημοσίου κτήματος), με την οποία παρέχεται στον χρήστη η δυνατότητα πραγματοποίησης ραδιοφωνικών εκπομπών κατά τον μεταγενέστερο της 1.11.1999 χρόνο.

(β) Ότι εξαιτίας του όλως εξαιρετικού χαρακτήρος της ρύθμισης - αφού δι' αυτής επιδιώκεται η έννομη τακτοποίηση έκνομης δραστηριότητας - και της ως εκ τούτου ανάγκης οι σχετικές διατάξεις να ερμηνεύονται στενώς, παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα χρήσης της συγκεκριμένης και μόνο συχνότητας και όχι οποιασδήποτε άλλης ή του ραδιοφωνικού φάσματος γενικώς.

(γ) Ότι για όσο χρονικό διάστημα ο σταθμός εκπέμπει ραδιοφωνικό πρόγραμμα είτε εντελώς αυθαίρετα, είτε επειδή «θεωρείται νομίμως λειτουργών», οφείλει - για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και δη κατά μείζονα λόγο - να πληροί τις προϋποθέσεις και να τηρεί τις υποχρεώσεις που εκ της νομοθεσίας προβλέπονται για νομίμως αδειοδοτημένους ραδιοφωνικούς σταθμούς, αφού, υπό την αντίθετη εκδοχή, θα προέκυπτε το προφανές άτοπο να αποδίδεται στην βούληση του Νομοθέτη η πρόθεση να υπαγάγει τους νομοταγείς πολίτες, δηλαδή τους κατόχους νόμιμης άδειας σε δυσμενέστερη θέση έναντι των αδικοπραγούντων, δηλαδή των αυθαίρετων χρηστών του φάσματος (πρβλ. σχετικά Ολ. ΣτΕ 3578/2010 και ΑΠ 1701/2014).

(δ) Ότι ένας τέτοιος όρος ύπαρξης της έννομης σχέσης και μια αντίστοιχη υποχρέωση του χρήστη μιας ραδιοφωνικής συχνότητας είναι η διαρκής και αδιάλειπτη λειτουργία του σταθμού, η διακοπή της λειτουργίας του οποίου επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της όλης έννομης σχέσης μεταξύ του δικαιούχου και του Κράτους (το οποίο μάλιστα, με βάση και τους διεθνείς κανόνες, δεν έχει δικαίωμα αποθεματοποίησης του ραδιοφωνικού ή του τηλεοπτικού φάσματος).

## II. Πραγματικό Μέρος

Από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προέκυψαν τα ακόλουθα.

Ο ραδιοφωνικός σταθμός είναι κάτοχος της με αριθμό 13195/E1/2112/31.12.2001 Βεβαίωσης Νομίμου Λειτουργίας, η οποία του χορηγήθηκε από το πρώην Υπουργείο Τύπου σε εφαρμογή του άρθρου 53 του Ν. 2778/1999. Συνεχίζει επομένως να καλύπτεται καταρχήν από το μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας βάσει των όσων προβλέπονται σήμερα στο άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4779/2021.

Με το με αριθμό πρωτοκόλλου 5189/26.09.2024 έγγραφο, ο ιδιώτης Παναγιώτης Λάγαρης εισέφερε την πληροφορία ότι η ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «LIFE ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ» Νομού Ηλείας είχε κλείσει λογιστικά την επιχείρηση από το έτος 2016 και ότι λειτουργούσε τους τελευταίους μήνες τον ραδιοφωνικό σταθμό από την ταρατσα του σπιτιού της. Το ανωτέρω πρόσωπο επανήλθε επί του θέματος με το με αριθμό πρωτοκόλλου 5595/16.10.2024 έγγραφο, προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι επιθυμεί να αγοράσει τον ραδιοφωνικό σταθμό και ότι θέλει ως εκ τούτου να πληροφορηθεί αν αυτός λειτουργεί νομίμως.

Με το με αριθμό πρωτοκόλλου 5418/7.10.2024 έγγραφο, ζητήθηκε από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων πληροφόρηση για το αν ο εν θέματι ραδιοφωνικός σταθμός καταγράφεται στις τεχνικές μετρήσεις της.

Με το με αριθμό πρωτοκόλλου 5511/10.10.2024 έγγραφο, πρόσωπο ονόματι Δημήτριος Φωτόπουλος ενημέρωσε ότι ο σταθμός έχει σταματήσει τη λειτουργία του από το κέντρο εκπομπής του λόγω υπέρογκων λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος και ότι αυτό είχε ως αποτέλεσμα να κλείσει και να μείνουν χωρίς εργασία.

Με το με αριθμό πρωτοκόλλου 6077/15.11.2024 έγγραφο, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων ενημέρωσε για τη μη καταγραφή του ραδιοφωνικού σταθμού από το νόμιμο κέντρο εκπομπής του κατά τους τεχνικούς της ελέγχους στις 9.10.2024 και στις 17.10.2024 και για την καταγραφή του από ταρατσα οικείας στην πρώτη από τις παραπάνω μετρήσεις.

Τέλος, με το με αριθμό πρωτοκόλλου 1866/11.4.2025 έγγραφο η ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού Δάφνη Παναγιωτακοπούλου απέστειλε υπεύθυνη δήλωση με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής της μέσω του gov.gr με την οποία αιτείται τη διακοπή της λειτουργίας του σταθμού της λόγω οικονομικών προβλημάτων.

### **III. Υπαγωγή**

Κατά τα αναφερόμενα στο νομικό μέρος της παρούσας και όπως έχει ήδη κριθεί και με την ΣτΕ 442/2024 απόφαση (σκ. 9), στην περίπτωση που ένας νομίμως λειτουργών ραδιοφωνικός σταθμός σταματήσει την εκπομπή προγράμματος, η ανάκληση της Βεβαίωσης Νομίμου Λειτουργίας του στη συχνότητα από την οποία εξέπεμπε και η συνεπεία αυτού διαγραφή του από τον πίνακα νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών αποτελεί το μόνο πρόσφορο μέσο για την αποκατάσταση της νομιμότητας, ήτοι της επιστροφής της ραδιοφωνικής συχνότητας στο Κράτος, το οποίο μπορεί να προβεί κατόπιν των παγίων ρυθμίσεων σε νόμιμη παραχώρηση της χρήσης της. Δεν αποτελεί εξάλλου κύρωση η υπό τις ανωτέρω συνθήκες ανάκληση της Βεβαίωσης Νομίμου Λειτουργίας ενός ραδιοφωνικού σταθμού, αλλά επίρρωση του γεγονότος ότι έχει σταματήσει να υφίσταται πλέον ένας από τους όρους βάσει των οποίων είχε υπαχθεί ο σταθμός αυτός στο προσωρινό καθεστώς νομιμότητας των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων (ΣτΕ 3223/2015).

Στην υπό κρίση περίπτωση, η ίδια η ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού αιτείται την ανάκληση της βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας του. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει εξάλλου ότι ο σταθμός έχει σταματήσει να λειτουργεί από το νόμιμο κέντρο εκπομπής του.

### **ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Διαπιστώνει ότι ο ραδιοφωνικός σταθμός με τον διακριτικό τίτλο «LIFE ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ» Νομού Ηλείας, ιδιοκτησίας της ιδιώτου Δάφνης Παναγιωτακοπούλου, έχει παύσει να λειτουργεί νομίμως.

Αποφασίζει τη διαγραφή του από τον Πίνακα Λειτουργούντων Ραδιοφωνικών Σταθμών.

Αναγνωρίζει ότι η ραδιοφωνική συχνότητα 91,6 FM, στην οποία αυτός εξέπεμπε, ανήκει (και κατά χρήση) αποκλειστικά και μόνον στο Ελληνικό Κράτος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 29<sup>η</sup> Απριλίου 2025 και δημοσιεύθηκε την 30<sup>η</sup> Ιουνίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ